

Normativa EUDR i certificació FSC: La traçabilitat de la fusta arriba a la construcció

La Unió Europea ha convertit en obligació legal allò que el sector de la fusta sostenible ja practicava de manera voluntària. La normativa EUDR i la certificació FSC dibuixen el nou estàndard de traçabilitat forestal.

La Unió Europea ha fet un pas decisiu en la lluita contra la desforestació amb la nova normativa EUDR (European Union Deforestation Regulation). La regulació busca assegurar que els productes comercialitzats dins del mercat europeu no contribueixin a la desforestació ni a la degradació dels boscos, un dels problemes ambientals més greus a escala global. Per al sector de la construcció amb fusta, l'exigència es tradueix en una cosa concreta: demostrar, document a document, d'on prové cada peça de fusta.

Què és la normativa EUDR i per què importa

La normativa EUDR té el seu origen en la creixent preocupació de la Unió Europea pel paper que juga el seu mercat en la desforestació global. Es va proposar com a resposta a l'impacte que la demanda de certs productes, com la fusta, l'oli de palma i el cacau, té sobre els boscos tropicals i altres ecosistemes valuosos. L'EUDR és una evolució de la normativa FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade), implementada per combatre la tala il·legal i garantir la sostenibilitat dels productes forestals importats a la UE.

La EUDR es va adoptar el desembre de 2022, fruit de la comunicació de 2019 titulada «Intensificar l'acció de la UE per protegir i restaurar els boscos del món», i ha començat a entrar en vigor de manera progressiva a partir del 2023. La normativa imposa a les empreses el requisit de demostrar que els seus productes no provenen de terres desforestades recentment, amb l'objectiu de reduir la petjada ecològica de la UE i contribuir a la lluita contra el canvi climàtic.

L'abast va més enllà de la fusta. La regulació s'aplica a una llista de productes específics, com ara la soja, l'oli de palma, el cacau, el cafè i la carn de vaca, i entre altres, la fusta. L'objectiu és reduir la desforestació associada a la producció d'aquests béns, sobretot en regions com l'Amazònia, el sud-est asiàtic i l'Àfrica.

Els objectius de la regulació

La normativa EUDR es va crear amb tres objectius clars:

- **Protecció dels boscos:** eliminar la desforestació de les cadenes de subministrament i protegir boscos tropicals, temperats i boreals.
- **Reducció de la petjada de la UE:** garantir que el consum dins de la Unió Europea no contribueix a la destrucció de boscos, fonamentals per mitigar el canvi climàtic.
- **Traçabilitat i transparència:** les empreses han de garantir la traçabilitat dels seus productes, des de la producció fins a la venda final a Europa, cosa que obliga a més transparència en la cadena de subministrament i permet als consumidors prendre decisions més informades.

Com afecta el sector de la construcció

La fusta és un material essencial en la construcció de cases de fusta sostenibles, un dels sectors més directament afectats per aquesta normativa. Les empreses de construcció o de tractament de fusta que vulguin importar-la a la UE hauran de certificar que no prové de terres desforestades recentment. El requisit inclou mesures per garantir que la fusta s'obté de manera sostenible, respectant tant els recursos naturals com les comunitats locals.

Per complir la normativa, moltes empreses opten per materials que ja disposen de certificacions de sostenibilitat, com la fusta certificada FSC (Forest Stewardship Council), un segell que garanteix que la fusta prové de boscos gestionats de manera responsable. Així, la normativa EUDR i la certificació FSC es complementen per assegurar la sostenibilitat en la indústria de la construcció de cases de fusta. Aquest és, precisament, el fonament de sistemes com [l'Eskimohaus®](#), on la traçabilitat del material forma part del procés de qualitat des de l'origen.

Impacte global d'una normativa europea

El medi ambient i la crisi climàtica no entenen de fronteres. Per això calen normatives d'impacte i pressió que actuïn més enllà dels límits administratius de la Unió Europea. La implementació de l'EUDR tindrà un impacte global, no només dins de la UE, sinó també en les regions productores de recursos naturals. Aquest efecte contribueix a:

- **Protegir la biodiversitat:** els boscos tropicals alberguen un gran nombre d'espècies amenaçades, i el control sobre l'origen dels productes forestals evita la destrucció d'aquests hàbitats.
- **Fomentar la reforestació:** la pressió de regulacions com l'EUDR incentiva les pràctiques de reforestació i una millor gestió forestal a escala mundial.
- **Mitigar el canvi climàtic:** els boscos són un dels principals embornals de carboni del planeta. La desforestació contribueix enormement a les emissions de gasos d'efecte hivernacle, i reduir-la és essencial per assolir els objectius climàtics globals.

La relació entre l'EUDR i la certificació FSC

Fins ara, les empreses dedicades a la construcció de cases de fusta sostenible treballaven respectant la certificació FSC, que garanteix que per cada arbre tallat se'n planta un altre. A PAPIK Group aquesta pràctica va acompanyada d'un esforç addicional per emprar matèria primera de proximitat i local. És una exigència que, de moment, la indústria catalana de la fusta encara no pot proveir del tot, tot i estar industrialitzant-se: la fusta de proximitat prové sovint del País Basc, França o Àustria, indrets amb un sector forestal en ple funcionament.

Si bé la normativa EUDR té un enfocament legal i obligatori, la certificació FSC ofereix una solució complementària i voluntària per a les empreses que volen assegurar-se que les seves pràctiques són sostenibles. El segell FSC garanteix que la fusta s'obté de manera responsable, tot assegurant:

- **Gestió forestal sostenible:** els boscos es gestionen amb criteris que preserven la biodiversitat, el sòl i l'aigua.
- **Respecte per les comunitats locals:** les operacions forestals no afecten negativament les poblacions locals ni els seus drets sobre les terres.
- **Productes de qualitat:** la fusta FSC és reconeguda a escala mundial per la seva alta qualitat i sostenibilitat.

Les empreses que ja utilitzen fusta certificada FSC es troben, doncs, en una posició favorable per complir amb la normativa EUDR. Els segells com l'FSC simplifiquen el procés de verificació, perquè proporcionen garanties sobre l'origen dels materials i la seva sostenibilitat. La coherència amb aquest plantejament es pot resseguir també en la nostra mirada sobre [la revolució de la fusta](#) com a material estructural del futur.

Com es garanteix el compliment

Les empreses que importen o comercialitzen fusta o altres productes regulats per l'EUDR han de seguir un seguit de procediments per assegurar que compleixen els requisits:

- **Auditar la cadena de subministrament:** cal assegurar que els proveïdors utilitzen pràctiques sostenibles i que la traçabilitat dels productes està ben documentada.
- **Optar per materials certificats:** triar productes amb certificació FSC o altres certificacions de sostenibilitat facilita el compliment de la normativa.
- **Implementar sistemes de verificació:** emprar sistemes que permetin garantir que els productes compleixen els requisits de traçabilitat i sostenibilitat.

La normativa EUDR és una mesura decisiva de la Unió Europea per combatre la desforestació global i alinear el mercat europeu amb els objectius climàtics i de sostenibilitat. Suposa una responsabilitat considerable per a les empreses que comercialitzen productes com la fusta, però també obre una oportunitat per avançar cap a pràctiques més sostenibles. Triar materials certificats com la fusta FSC és una manera eficaç de garantir el compliment i de contribuir a un futur més responsable.

A PAPIK Group hem apostat per la sostenibilitat des de la nostra fundació. Veure com allò en què crèiem i que divulgàvem es converteix en l'estàndard normatiu confirma una direcció que mantindrem: seguir construint les cases del futur amb materials de qui coneixem l'origen.

La traçabilitat de la fusta ha deixat de ser un valor afegit voluntari per convertir-se en un requisit legal. Qui ja construïa amb aquest criteri no ha de canviar de rumb, només documentar-lo.